

DIRECTOR:

Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

REDACTOR:

Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

La Cartaginea

În momentul, când se scriu și apar aceste șire, o întreagă lume de credincioși este întrunită, la Cartaginea africană, în al XXX-lea congres euharistic internațional, inaugurat Miercuria trecută, în 7 Maiu, și care se va încheia, cu procesiunea solemnă, obișnuită, mâine la 11 Maiu.

Aniversarea alor 1500 ani dela moartea căluice a fost pentru biserica Domnului sf. Augustin, pe vremuri episcop de Hippo, a îndemnat comitetul central al congreselor euharistice să se fixeze pentru acest an asupra pământului african, ale cărui ruine și morminte de martiri, cu sutele și miile, glăsuesc cu putere despre gloria neasemuită a primelor veacuri creștine, când numărul episcopiiilor nord-africane se cifra pela treisute. Scriitorul strălucit, care a fost Tertulian și sf. Ciprian sunt nume cari, alături de marele Augustin, au lăsat în istoria bisericii creștine pagini, pe cari nu pot să le uităm. Și pe cari nisipurile Saharei n-au putut să le astupe, pentru că sunt pagini cari vor vesti totdeauna mărtirea curată a timpului, când viața creștină clocotea cu putere în jurul bătrânei metropole a Cartaginei.

Locul acestei metropole îl ține astăzi Tunisul, iar alături de ruinele uriașei construcții care a fost pe vremuri catedrala cu nouă năi a Cartaginei, stau azi moscheele și minaretele mohamedane, încă în plină putere. Stăpânirea franceză și italiană din timpurile mai nouă, au adus însă acum de curând și în aceste părți o reînviore a creștinătății și actualul congres euharistic — când trupul mistic al Domnului se va ridica din nou spre binecuvântare peste congresiștii adunați între ruinele vechiului amfiteatru al Cartaginei — nu se poate să nu dea un nou și puternic avânt vieții bisericești de pe acest pământ istoric, stropit din greu cu sânge de martiri.

Tema centrală a congresului dela Cartaginea este: „Invățătura și practica euharistică după sf. Augustin și ceilalți părinți ai bisericii africane“, și variațiile bogate, în cari se va înfățișa această temă în vre-o 10 secții naționale și în cele 3 ședințe solemne ale congresului, vor fi desigur o nouă și prețioasă contribuție la dezvoltarea cultului euharistic, care a fost, este și va fi totdeauna centrul întregii vieții supranaturale a bisericii.

Între ceice vor spune un cuvânt la acest congres euharistic într-una din secții (cea orlentală), este și păr. canonic Dr. Ioan Bălan, care va căuta să scoată acolo în evidență luptele și biruințele date de biserica noastră română unită în jurul euharistiei. Știind aceasta, suntem parecă și noi mai apropiați sufletește de ceice, în frunte cu Cardinalul Lépiciet, trimisul Papei, se închină acolo smeriți în fața preasfântului Sacrament al altarului.

Un mic răspuns

Pentru d. profesor Cătuneanu dela Cluj, care se crede în drept să bănuiască Blajul de francmasonerie

(—) „Citiți și vă luminați“ este un îndemn vechiu și universal, că arta scrisului. Foarte util, totuși, și în zilele noastre, când mulți nu citesc, iar alții, foarte mulți, se întunecă și se strică de otrava cărții. Bine face, deci, d. prof. Cătuneanu că-l repetă pentru cititorii „Infrățirii Românești“ (No. 13, din 1 Maiu c.).

Îndoita și recunoscătoare aprobare-i-se cuvine din partea noastră mai ales pentru faptul, că ceea ce oferă astădată ca lectură luminătoare este într-adevăr o perlă de mare preț: fragmente din celebra enciclică *Humanum genus* (1884) a nemuritorului Leon XIII. Apreciind după cuvință personalitatea covârșitoare a acestui „Pontifex într-adevăr maximus, prin vesta lui culturii, prin excelența lui simț de diplomatie, prin înălțimea lui personală morală“, d. profesor reproduce părțile mai caracteristice din scrisoarea care descoperea „magistral și definitiv toată adâncimea perversă“ a francmasoneriei.

Ne-am fi bucurat și mai mult, dacă ar fi reproduș întreagă enciclica. Câștigul, pentru cititori, ar fi fost simțitor mai mare. Dar, în sfârșit, e bine și așa. Și, mai ales, e suficient pentru scopul urmărit de autor. El nu vrea, anume, cu scrisul mininat al Papei, să-și lămurască cititorii asupra „ciumei necurate ce se strecoară prin toate vinele societății“. Nu. Ceea-ce-l muncește astădată este grija de ortodoxia în credință a lașților prelați și preoți uniți cu Roma, cari „nu pot nici ignora, nici nesocoti cuvântul infalibil al Papei Leon XIII“. În concret ea se reduce la următoarea întrebare, „respectuoasă, dar precisă“:

„Cum se împacă îndatorirea de a urma „cuvântul Părintelui sufleteș dela Roma cu „fapta indiscutabilă de a fi promovată din răsputeri venirea la putere și de a mai sprijini „actualmente guvernul Maniu, înșesat de francmasoni? La această întrebare Blajul... are cuvântul. Și nu poate tăcea, decât în propriul „său detriment moral“.

Nu știm dela cine, anume, așteaptă d. profesor răspuns. Girul modestei noastre gazete, pe semne, nu-l ia de bun. Altfel n'ar mai întreba lucruri cari s'au discutat în coloanele noastre sat superque. Totuși, ca nu cumva anafema din urmă să cadă asupra noastră, repetăm, iară și iară, ceea ce am spus de atâtea-ori:

Înălții noștri Prelați și toți preoții uniți cunosc și țin întreagă învățătura catolică și d. Cătuneanu cheltuiește energie zadarnică, erijându-se în controlor spiritual al lor.

Biserica unită nu face nici o politică de partid; iar membri ei, singuratici, sunt împrăștiați, din păcate, în diferitele partide din țară.

Sunt unii chiar și în Liga dlui Cătuneanu și sub ocrotirea dreptcredincioasă a dlui Cuza,

O mare parte, în frunte cu noi, cei grupați în jurul acestei gazete, am susținut și susținem partidul național-fărănesc și guvernul răzimat pe el, pentru motivele pe cari le-am spus de multeor, în lungi serii de articole. Cu toată smerenia, le recomandăm binevoitoarei atențiuni a dlui profesor.

Partidul și guvernul dlui Maniu nu e francmason nici în program, nici în ideologie, nici în persoanele lui reprezentative și conducătoare, nici în acțiunea lui de guvernământ.

Că apoi unul, ori altul, dintre membrii acestei parte din tenebroasa organizație — pe care o detestăm și combatem cu cel puțin atâtea putere cât L. A. N. C. — se poate, noi n'o știm. Dar asta nu-l schimbă structura politică generală, cum existența păcătoșilor și a unor francmasoni ascunși în biserică nu schimbă fizionomia acesteia.

Totuși, de dragul adevărului, insistăm: este inexat că guvernul Maniu e „înșesat de francmasoni“. Pentru a dovedi așa ceva nu ajunge afirmațiunea „Infrățirii Românești“, pentru care toți acei cari nu joară în d. Cuza sunt ori francmasoni ori vânduți Jidanilor. Știm, că s'au citat în acel monitor al creștinismului politic și câteva nume. Decât că cei vizați susțin contrarul. Și chiar dacă unii din ei pe vremuri vor fi trecut prin întunecatele mistere ale masoneriei, azi — o știm chiar dela ei — nu mai au nici o legătură cu ele.

Am grăit, nu pentru întâia dată, limpede și precis. Dacă totuși vor mai rămâne și astădată nedumeriri, vina nu este a noastră. Nu-i destul să citești spre a te lumina; mai trebuie să și înțelegi. Iar înțelegerea fuge dela cei cu idei sectare și preconcepte. Atât.

O săptămână augustiniană-tomiștică. Din prilejul aniversării alor 15 veacuri dela moartea sfântului Augustin, s'a aranjat la Roma, între 23—30 Aprilie c., o săptămână de studii închinată operei nemuritoare a acestui mare doctor al bisericii, continuată într'un chip atât de congenial prin aceea a sf. Toma de Aquino.

Săptămâna a fost aranjată din partea „Academiei Sf. Toma“, care a implinit, tot în acest an, o jumătate veac de existență. Ședințele ei, ținute în fața unui public din cel mai ales, în sala festivă a Cancelariei apostolice, au fost prezidate tot timpul din partea Mons. *Salvatore Talamo*, bătrânul secretar și îndrumător al Academiei, chiar dela înființarea ei din 1880, căruia Sf. Părinte i-a trimis din acest prilej o frumoasă adresă de congratulare. Prima

conferență a ținut-o Cardinalul *Lépicier* despre „Valoarea și influența filosofiei sf. Augustin”. I-au urmat pâr. *G. Lagrange*, pâr. *I. Ricciotti*, pâr. *Boyer S. I.*, pâr. *Théry O. P.* din Roma, pâr. *Girolamo* și prof. *Gilson* dela Sorbona din Paris, prof. *Grabmann* dela universitatea din München și alți specialiști ai operei teologice și filosofice a sf. Augustin și sf. Toma, tratând tot atâtea chestii cari pun în lumină geniul creator al acestor luceferi ai bisericii Domnului.

Ședința solemnă de încheiere s'a ținut în „Aula della Benedizione”, în prezența Sf. Părinte, care a ascultat cu multă plăcere discursul luminos al Cardinalului *Laurenti* asupra personalităților proeminente a sf. Augustin și sf. Toma, luând apoi însuși cuvântul pentru a sublinia importanța ce revine operei acestora pentru studiile de filosofie și teologie a tuturor vremilor de după el.

O minunată expoziție, cuprinzând manuscrise, codici, stampe și o foarte bogată colecție de ediții din opera sf. Augustin, a stat tot timpul la dispoziția celor ce s'au interesat de această frumoasă comemorare.

Mișcări politice mai recente. Dumineca trecută, în 4 Maiu, s'a ținut încheierea solemnă a congresului regnicolar al partidului național-liberal, care lucrase înainte câteva zile în secții, unde s'au discutat doctrinar toate problemele privind organizația de stat a neamului nostru. La această manifestație publică de încheiere au participat la vremea 30,000 membri sosiți la București din toate părțile țării, cari au întărit, în mod definitiv, pe d. *Vintilă Brătianu* în postul de șef, respectiv de președinte, al partidului.

Din acest prilej, conducerea partidului liberal a ținut să se arate din nou foarte nemulțumită de activitatea Inaltei Regențe, care se arată refractară față de cererile opoziției de a concedia actualul guvern și așteaptă ca popularitatea, afirmativ mult sporită a acesteia, să fie verificată în curs de alegeri, unde singur

se poate constata adevăratul puls al masei electorale. Cu toate acestea, opoziția liberală și averescană n'a participat — va ști ea de ce — la alegerile parțiale din Dumineca trecută, când în afară de vre-o 5 parlamentari noi ai guvernului, a reușit să intre în camera deputaților un minoritar rutean (la Cernăuți) și d. *A. C. Cuza* (la Roman).

Un alt moment politic mai însemnat este, că în locul dd. *Dr. A. Dobrescu* și *D. Moldovan*, demisionați, au fost aduși la conducerea Directoratelor ministeriale: d. subsecretar de stat *Valer Moldovan*, la Cluj, și d. ministru *Pan Halippa*, la Chișinău.

Dela Roma

Intreg corul episcopesc al provinciei noastre bisericești „ad limina” — Chestia Seminarului românesc de pe Gianicolo — I. Preaștințitul mitropolit *Vasile* la Papa *)

Contactul mai intim, pe care biserica românească îl ia cu Roma, îndreptățește pe cititorii „Unirii” să fie mai amănunțit informați despre unele lucruri, cari le zac și lor mai aproape de inimă. De aceea, măcar din când în când, de pe malurile Tiburului vor sosi câteva vești pentru gazeta dela Blaj.

Toți patru arhierii noștri au sosit aici în cele mai bune condiții, fiind primiți cu multă căldură. Cei în drept, începând chiar cu Sf. Părinte, își dau foarte bine seama de valoarea și puterea bisericii noastre; îi cunosc trecutul, care are urme așa de prețioase în neprețuitul Arhiv al Vaticanului. Aici se cunoaște bine și lupta anilor din urmă, în care arhierii au avut parte însemnată, fiind secondați de falanga puternică

*) Cum întreagă biserica noastră privește în timpul scoatei spre Roma, unde în acest acum toți arhierii și unde se va binecuvânta poimâne Luni, în 12 Maiu, piatra de temelie a unui Seminar românesc, dăm cu plăcere aceste creștături ale colaboratorului nostru din Cetatea eternă.

N. R.

a clericilor și mirenilor. De aceea oamenii mari ai Romei creștine prețuesc foarte mult pe arhierii noștri, atât personal, cât și în calitate lor de capi și reprezentanți ai diecezelor noastre.

Gândul arhierilor de a veni deodată la Roma pentru a prezenta Sfântului Părinte omagiile bisericii românești cu prilejul anului jubilar, e cât se poate de fericit. Vin aici doar Mexicani, din țara suferințelor fără seamăn, și Japonezi; cum ar putea deci lipsi Românii, la cari nici 2 zile de tren nu le trebuie până la Roma?

De aceea, peregrinajul nostru e o chestie nu numai de interes personal, ci și de demnitate bisericească și națională.

Cine știe, cari vor fi fost dificultățile pentru cari peregrinajul nu poate sosi mai de grabă, ca să asiste la punerea pietrii fundamentale a Colegiului român, care va purta numele Papei *Pius XI* și se va pune sub ocrotirea Preacuratei *Fecioare*, având ca hram *Bunăvestirea*. Toată colonia română din Roma consideră această zi ca o zi istorică, și o așteaptă cu mare dor. De aceea, câteva date referitor la pregătirile preliminare pentru această sărbătoare nu strică a fi cunoscute de pe acum și celor de acasă, ca să se bucure împreună cu noi.

Colegiul, care va putea adăposti 40 de clerici și preoți, se va clădi în unul din cele mai sănătoase cartiere. Las'că Roma are o climă foarte plăcută, care pe mulți străini îi ademenește să-și cumpere aici vile. Dar Gianicolul are un aer ca la *Sovata*. În imediata vecinătate a Vaticanului s'a clădit Colegiul *Urban* — Internatul teologic al *Propagandii*. În față e *Atheneul Propagandii*, facultatea de teologie, în o încăpere mare, practic împărțită, cu un mobilier foarte cu gust. Din jos e facultatea de filozofie cu Internatul ei.

Spre Vest este un teren imens cumpărat pentru Colegiul american al Statelor Unite-

Foiața „Unirii”

Doctor gratiae

O mare enciclică a Sfântului Părinte pentru comemorarea jubilară a sf. Augustin

Paștile anului acestuia au adus creștinătății catolice, pe lângă atâtea bucurii, și enciclica magistrală a Pontifului roman: *Ad salutem generis humani*, dată *Urbi et Orbi* de *Pius XI*, din prilejul împlinirii alor o mii cinci sute ani dela prăstăvirea marelui vlădică al *Hiponei*, sf. Augustin. Citește omul și recitește, răpit, această capodoperă a scrisului îngrijit, în care nu știi ce să admiri mai mult: forma clasică, lapidară, sau cuprinsul bine gândit, bogat, prea bogat pentru a putea fi prins într'un scurt rezumat. Și dacă în șirele acestea încercăm totuși așa ceva, asta se întâmplă numai ca să îndemnăm toată lumea de bine să urmeze sfatul misterios: *Tolle, lege!*

Gândul de mâncare al sf. Părinte este acesta: Nu lasă Domnul hazardului biserica sa! La vreme potrivită face să răsară în sânul ei personalități marcante, cari asemenea luminărilor puse în sfeșnic, sunt menite să arate căile mântuirii în bezna rătăcirii. O atare luminare a fost și fiul lui *Patriciu* și al *Monicei*, laudat cu drept cuvânt de papa *Inocentiu I*, încă pe când era viu și făcea pe păstorul sufletesc al eparhiei africane devenită vestită prin el; laudat, îndată după moarte, de papa *Celestin I*, care îl știe socotit și de antecesorii săi, ca făcând parte — în ce-l privește știința — dintre cei mai de seamă maeștri. *Gelasie I* îl nu-

mește, pe el și pe sf. *Ieronim*, „lumini ale dascălilor bisericești”; *Ioan II* în luptele cu ereticii se provoacă la lucrările lui; *Leo Marele* și *Gregoriu Marele* îl studiază și recomandă și altora să facă la fel; *Adrian I* îl prețuiește de „egregius doctor”; *Clemente VIII* recurge la el în controversile mai grele; *Pius VI* tot pe el îl consultează când osândește rătăcirile sinodului de *Pistoria*; *Leo XIII* scoate în relief neasemuitele sale calități filosofice. Săboarele din *Orange* (*Arausiacum II*) și din *Trident* consfințiră și ele pașii întregi din lucrările acestui mare luminător într'ale credinței.

Ar fi însă o mare rătăcire să se pună mai mare pond pe spusele lui, decât pe autoritatea bisericii. Cu toate acestea păcatele tinerețelor sale, dimpreună cu cei aproape nouă ani petrecuți în erezia manicheistă și străformarea sa sufletească săvârșită pe indelete, în apropierea sf. *Ambrosie* și sub ploaia harurilor forțate oarecum de rugăciunile maicii sale, dovedesc, odată mai mult, că minunat este Dumnezeu întru sfinții săi și ne încurajează să-i primim cuvântul cu încrederea ce se cuvine unuia ce vorbește din pățanie. Căci vas ales a fost într'adevăr, de îndată ce pocăindu-se intră în legăturile preoției. Cei cam cincizeci de ani, petrecuți în adâncirea *Bibliei* și a *Părinților* ce au trăit și au muncit până la el, îl fac unul dintre cei mai însemnați dascăli ai vremii sale și a vremilor ce-au urmat. A vremilor noastre chiar.

Învățătura lui privitor la adevărata fericire rămâne veșnic adevărată, atunci, acum și în viitor: „Pentru tine ne-ai făcut, Doamne, și neliniștită e inima noastră, până nu se va

odihni întru tine!” Trăiești în armonie cu legile *Ziditorului* — te bucuri și de binefacerile păcii sufletești, de bunurile vieții; nu trăiești în armonie cu aceste legi — nu vei avea parte de pace și bucurie nici în viața aceasta, nici în cealaltă.

Și pentru ca să nu te rătăcești dela calea cea bună, ține la biserica Domnului! Prietenului său *Honoratus*, vrând să-l recâștige bisericii, îi pune înaintea ochilor pilda atâtor neînvățați, cari petrec în sfințenie desăvârșită în sânul bisericii și se fericesc, alipindu-se de acest stâlp neclătit și autoritar al adevărului, pe lângă toate lătrăturile ereticilor. Ecoul vorbii cumpănite a *zdrobitorului Donatiștilor*, după multe-multe veacuri, află răsunset în sufletul nobil al unui gentleman de pe plaiurile *Albiunului*, gentleman ce va reveni la biserica Romei și va fi unul din purpurații ei. Am numit pe cardinalul *Newman*.

Augustin apără adevărul catolic împotriva *Donatiștilor*, a *Pelagianilor*, a *Manicheilor* și a *Arienilor*. Și cu câtă dragoste și devotament face el acest lucru! E proverbială vorba cea: *Roma locuta, causa finita!* Temeiul ei este istoric. Venindu-i adecă la cunoștință faptul, că *Papa* a osândit pe *Celestin* și pe *Pelagiu*, dânsul vede cauza terminată odată ce *Pontificele roman* și-a spus cuvântul și grăiește păstorilor săi referitor la chestie: „Causa finita est, utinam aliquando finiat et error! Cauza s'a sfârșit, barem de s'ar sfârși odată și greșala!” Puterea Domnului lucrează în biserică, și chiar dac'ar fi vre-un slujitor nevrednic de locul ce ocupă, sf. Augustin respectă ordinele și învățăturile ce vin dela autoritatea supremă

Iar imediat lângă acesta este terenul, care se împarte în două pentru cele două Colegii noi: cel rutean și cel român.

In ziua de 12 Maiu, la ora 5 d. m., se va pune piatra fundamentală. De pe acum se fac pregătirile, fixate în cele mai mici amănunte. Binecuvântarea o va săvârși Mitropolitul, asistat de cei trei episcopi și de un frumos număr de preoți, cu doi diaconi. Insași piatra fundamentală o va pune Cardinalul Luigi Sincero, Secretarul Congregației Orientale, ca delegat al sfântului Părinte.

In aceeași zi, arhieriei împreună cu credincioșii noștri de aici, vor fi primiți în audiență colectivă de sfântul Părinte.

Din același prilej, noul ministru de pe lângă Vatican, Domnul Nicolae Petrescu-Comnen, va da, în una din zilele apropiate, un dîneu de gală în onoarea secretarului de stat al sfântului Părinte și a arhieriei noastre.

Și până atunci, arhieriei își văd de trebile publice cari i-au adus aici. De pildă, în ziua de 1 Maiu, la ora 12, a fost primit de sfântul Părinte, într-o lungă audiență particulară, înalt Preasfințitul Mitropolit, care — mulțumită bunului Dumnezeu — suportă foarte bine ostenele împreunate cu această călătorie la Roma.

Romanus

Știri mărunte

IN ATENȚIA RESTANȚIERILOR. Solicitați din mai multe părți, să abținem momentan dela gândul trimiterii costisitoare a mandatelor de plată, și văzând ca apelurile noastre să avem în multe părți cuvenitul resunet, fixăm pentru toți restanțierii mai vechi un nou termen de plată până la sfârșitul lună Iunie, când expiră întâiul semestru al anului și când vom reînchepe apoi cu trimiterea mandatelor de plată celor ce nu-și vor fi făcut până atunci datoria.

bisericească. „Zic și eu, zicem cu toții, că se cade să fie oameni drepti, slujitorii unui atât de mare judecător: să fie drepti slujitorii, dacă vreau; iar dacă nu vreau să fie drepti ceice șed pe catedra lui Moisi, am pe măestrul meu, care să mă asigure și despre carele știu că a zis Spiritul sfânt: Acesta este cel ce botează“.

Ar fi putut și ar putea învăța dela acest mare dascăl al bisericii toți aceia cari au sfâșiat și sfâșie haina necusută a Mântuitorului sub pretextul păcătoșeniei cutărei sau cutăror persoane bisericesti.

Enciclica Papei scoate în relief, înafară de aceasta, iubirea profundă a sf. Augustin pentru natură. El desprinde glasul dumnezeirii din toate celea zidite, din frumuseța, din rodnicia, din forțele firii. Lui toate îi strigă într'un glas: Nu noi ne-am făcut, ci Dumnezeu! Doctrina sa genială despre sf. Treime e lămurită cu icoane scoase din cartea mare a naturii. Admirația unanimă, de care s'a împărtășit, a meritat-o, și când Theodosiu cel tânăr dă poruncă să l-se deie, cu prilejul săborului dela Efes (la care n'a putut lua parte, fiindcă a trecut în ceata drepților), toate onorurile cu puțință, n'avem decât un cuvânt: vrednic ar fi fost de toate acele onoruri.

Autorul nemuritoarei lucrări: De civitate Dei atrage toată luarea aminte a noastră și ca sociolog, nu numai ca exeget, dogmatist, moralist, filozof, istoric. Cele două cetăți, clădite de două iubiri, și adecă: „cea pământească clădită de iubirea de sine până la disprețuirea lui Dumnezeu, cea cerească, clădită de iubirea lui Dumnezeu până la disprețul de sine“ sunt două realități simbolizate, una reprezentând Babilonul, cealaltă Ierusalimul, cari sunt ame-

Mișcare în diplomație. Pe ziua de 1 Maiu c. au fost numiți trimiși extraordinari și ministri plenipotențiar următorii: d. Ion P. Carp, ministru plenipotențiar cl. I la Angora, d. Gheorghe Grigorcea ministru plenipotențiar cl. II la Bruxelles și d. Gheorghe Tașcă, rectorul Academiei de înalte studii comerciale și industriale, la Berlin.

Dublarea pensiilor și ajutoarelor. Potrivit avizului Veneratului cler arhidiecezan, cerut pe calea sinoadelor protopopești, pensiile preoțești și ajutoarele văduvelor și orfanilor au fost dublate, cu începere dela 1 Ianuarie 1930. Hotărîrea aceasta, luată în ședința consistorială dela 5 Aprilie, va face desigur multă bucurie între ceice sunt avizați la aceste pensii și ajutoare, dar o soluțiune definitivă a chestiunii va trebui să se caute încă de acum înainte. Chiar și dublate, aceste ajutoare sunt, anume, mult sub ceea ce poate fi socotit absolut necesar pentru o subsistență cinstită.

Din ultimele liste de decorații. „Monitorul Oficial“ dela 18 Aprilie c. publică câteva pagini de decorații conferite acum de curând de înalta Regentă, din cari reținem de astădată decorațiile date persoanelor din serviciul gremial al arhidiecezei noastre. Sunt următoarele: *Jacob Popa*, canonic prepozit, *Dr. Ambroziu Cheșianu*, vicar general, *Dr. Victor Macaveiu*, canonic și *Dr. Ioan Sâmpăleanu*, canonic, au fost numiți comandori ai ordinului „Steaua României“; *Ștefan Roșianu*, canonic, comandor al ordinului „Coroana României“; *Dr. Iuliu Florianu*, canonic și *Ioan F. Negruțiu*, asesor consistorial au primit gradul de ofițer al ordinului „Steaua României“; *Iunie B. Micu*, director al Oficiului arhidiecezan, *Ștefan Pop*, director al liceului de băieți, *Alexandru Lupeanu*, director al liceului de fete, *Nicolae Pop*, profesor pensionar, *Liviu Racotian*, secretar mitropolitan, și profesorii *Iuliu Maior*, *Ioan Moldovan*, *Dr. Augustin Tatar* și *Dr. Coriolan Suciu* au fost numiți ofițeri ai ordinului „Coroana României“; *Alexiu Pop*, director contabil al Adm. c. capit.

și stecate, și așa amestecate, se strecoară prin veacuri dela începuturile neamului omenesc și pana la sfârșitul veacurilor, avanu ca la urmă Ierusalimul să împărățiască cu Domnul, iar Babilonul să se osândiască cu cetățenii săi cu tot, alături cu diavolii. Istoria ilustrează de minune acest adevăr. Deoparte, istoria greco-romană, cu ideile ei morale-sociale pur naturale, dovedește peremptoriu că-i vai de cei cari restrâng rostul neamurilor, ca și al singuraticilor, în a stăpâni și a petrece. De altă parte, punctul de vedere creștin supra-natural îl învederează pilda lui Constantin cel mare, a lui Theodosiu și a supușilor creștini de atunci și de totdeauna, cari în seamă că sunt datori să deie lui Dumnezeu, ceea ce sunt ale lui Dumnezeu și stăpânirii lumesti ceea ce se cuvin acestei stăpâniri, fără să piardă din vedere împărăția Tatălui, scopul final al omului slăbit altfel de păcat, dar ajutat de harul Celui de sus.

In lumina acestor principii apare numai decât rătăcirea funestă a educației moderne, care nu face deosebirea de lipsă între sexe, nu are grijă de nici o precauție în vederea trezirii sensualității la copii și tineret; nu vrea să știe de nici un fel de frâu când e vorba de scris, de cetit, de spectacole primejdioase pentru nevinovăție și pudicție; bagatelizează răul făcut de îmbrăcăminte neonestă, de jocurile frivole, uitându-și de avertismentul apostolic privitor la legea ce se ostește în mădulele noastre împotriva legii minții, făcându-ne ușor robi păcatului, când am fi datori să ne dăm toată silința ca mădulele noastre să steie numai în slujba dreptății și a sfințeniei.

Sf. Augustin deplânge pe cei rătăciți, și-i agrăiește afabil; el știa să trateze cu pricepere

și profesorii *Flaviu C. Domșa*, *Ioan Băgăian*, *Dr. Coriolan Pop-Lupu*, *Dr. Nicolae Lupu* și *Dr. Vasile Aftenie* au primit gradul de cavaler al ordinului „Steaua României“; iar profesorii *Octavian Mădorcea*, *Laurian Puia* și *Victor Fodor*, casier la Adm. c. capitulară, au fost numiți cavaleri al ordinului „Coroana României“.

IN CAFENELE, în localuri aglomerate, pastilele Anacot, apără de influență și guturaiu. [Prețul unei fiole lei 37.

Locale. Dumineca viitoare, a Samarincii, va predica în catedrală pâr. *Dr. Coriolan Pop-Lupu*, profesor la Academia de teologie.

— Intreita serbătoare națională de 10 Maiu s'a prăznuit azi și la noi cu solemnitatea obișnuită. Te-Deumul din catedrală, la care au participat toate autoritățile locale, s'a oficiat din partea Monseniorului *Dr. Ambroziu Cheșianu*, vicarul mitropoliei, înconjurat de numeroși preoți gremiali, iar serbările comemorative ale școlilor, aranjate de fiecare în particular, au avut conferențe, cântări și declamări potrivite. Seara, o retragere cu torțe pe străzile principale, frumos povozate, a încheiat programul serbărilor.

— Azi, Sâmbătă, în 10 Maiu, se aranjează din partea „Reuniunii meseriașilor și comercianților români din Blaj“ o petrecere dansantă la Hotelul „Central“. Intrarea benevolă. Inceputul la ora 9 seara.

Un mare concert religios. „Reuniunea corală română unită“ din Cluj va da un mare concert religios în Capitală. Acest concert are loc azi Sâmbătă, 10 Mai, ora 8 și jum. seara la catedrala Sf. Iosif. Concertul va fi condus de d. prof. I. Caranica, având concursul d-nei *Aca de Barbu* dela Opera română din Cluj, și a *Ensmis* pe Radio pentru țara întreagă. Măine, Duminecă, corul acesta va cânta în aceeași catedrală o liturghie solemnă, oficiată după ritul bisericii noastre.

și cu blândețe pe cei rătăciți, pentru că și el rătăcise amarnic odinioară. Rezultatele obținute printre aceștia nu ne miră. El a fost păstor adevărat, nu năimit. Și tot așa aștepta să fie și preoții de sub mâna sa. Predica foarte adesea, pornind din Psalmii lui David, Evangelia lui Ioan sau epistolele sf. Pavel. Cuvântul lui era potrivit și priceperii ascultătorilor celor mai simpli. Grijă lui se extindea la toți și la toate necazurile lor. Se amesteca până și în certurile dintre ei, iscate pe teme profane. Ii plăcea să petreacă tot mereu între oițele sale. Invasiunea Vandalilor ni-l arată într-o lumină mișcătoare. Ingreziți de sălbătăcia acestor năvălitori, unli dintre episcopi și preoți nu știau ce să facă: să rămână locului, ori să se refugieze? Intreabă deci pe sf. Augustin ce-l de făcut. Răspunsul bătrânului ierarh după inima lui Hristos e categoric: Să rămână fiecare la turma sa, orice s'ar întâmpla! Așa spune altora. Așa face și el: moare în mijlocul popoului său, în cetatea împrejmuită de vrăjmași.

Sf. Părinte îndeamnă, prin preoți, toată lumea dreptcredincioasă, să prăznuiască după cuviință pomenirea acestui drept. Congresul euharistic, ținut în Cartagena patriei marelui dascăl al bisericii, va fi o expresie a dragostei și a respectului profund ce poartă biserica acestui fiu al său, ales între aleși. În deplin acord cu sfânta maică biserică, mil și milioane de închinători, suntem siguri, își vor îndrepta gândurile și inimile spre înălțimile de lumină, unde se veselește cel sărbătorit pe pământ și de unde va revărsa apele cerșite ale harului peste sufletele închinătorilor.

Gandhi a fost arestat. Gazetele anunță, că Mahatma Gandhi, marele proroc al emancipării Indiilor de sub stăpânirea engleză, a fost totuși arestat, în cele din urmă, săptămâna trecută. Mișcarea inițiată de el luase proporții nebănuite, așa că guvernul dela Londra s'a decis să nu mai stea cu mâinile încrucișate, ci să încerce o reprimare cu forța a mișcării. Că va reuși, ori nu, nu se poate spune de pe acum, dar reacțiunea ce s'a produs pe urma arestării lui Gandhi (decretarea de doliu național, meetinguri de zeci și sute de mii, ș. a.) par a dovedi tocmai contrarul. Se vorbește chiar și de o solidarizare a minorității mahomedane (vre-o 70 milioane) cu mișcarea hinduistă și dacă acest lucru se va confirma, este mai mult decât sigur, că stăm în fața unor uriașe prefaceri în părțile acestea ale Asiei.

Pentru cei cari muncesc cu zor, dejunul cel mai ideal este laptele cu Ovomaltine. Gust plăcut, se poate pregăti cu ușurință și ne face suportabile oboselile zilnice.

Mortalitatea Infantilă. În legătură cu apelul recent al M. Sale Reginei Maria, privind chestiunea ajutării copiilor, încreștăm aici, că până când, după ultimele date statistice, Anglia, figurează în mortalitatea de copii cu abia 76 la miie, Franța cu 95, Germania cu 122, Italia cu 127, Spania cu 143, țara noastră are 205 la miie, o cifră în adevăr foarte puțin mângâitoare.

Noul tren „peage“ Cernăuți - Satu-mare. Luni trecută, în 5 Maiu c., s'a inaugurat, cu mare solemnitate, în prezența ministrilor de comunicații din Polonia, Cehoslovacia și România, primul tren român, care leagă Satu-mare de Cernăuți, trecând în porțiuni considerabile peste teritoriul cehoslovac, respectiv polon. Legătura dintre Satu-mare și Maramureș, peste teritoriul cehoslovac, a existat și până acum, așa că noutatea stă proprie în aranjamentul recent cu Polonia pentru legătura dintre Maramureș și Bucovina, dar acesta influențează deosebit de favorabil și legăturile de până acum cu Cehoslovacia. În afară de d. Pan Halippa, ministrul comunicațiilor, a participat la această inaugurare din partea noastră și d. Gr. Gafencu, subsecretarul de stat dela comunicații, precum și d. St. Vidrighin, directorul general al CFR.

† **Mihai Deacu**, doctorand în drept și funcționar la Penitenciarul din Aiud, s'a stins în Sanatoriu de acolo la 30 Aprilie c. în anul abia 28 al vieții. Il deplâng numeroase rudeni din părțile Gherlei. — Fie-i partea cu dreptii!

* **Pentru membri Cooperativel.** Cooperativa „Ajutorul“ din Blaj anunță pe membri săi că le poate confecționa **lingerie de corp** (albituri) în condiții foarte avantajoase, fie din material propriu, fie din material dela Cooperativă (pânză Benedict Schroll, pouplin tricotin etc.), pe care aceasta poate să-l pună la dispoziția lor pe prețul de en gros. 1-3

Telefonul „Unirii“

B. Cluj. După informațiile ce avem, numărul celor anunțați pentru pelerinaj nu este prea mare, dar totuși suficient pentru ca ideea să poată fi realizată. S'a hotărât deci, definitiv, că pelerinajul se face și anume la timpul și cu programul care s'a anunțat.

P. Regin. Aveți perfectă dreptate. »Sinodul permanent al Răsăritului« — de care se ocupă d. A. Părvulescu în numărul 30 Aprilie c. al ziarului »Cuvântul« — este un desiderat care nu se va putea realiza nicicând în cadrul bisericilor ortodoxe autocefale. Afișarea lui, și încă în forma cum s'a făcut, este însă, evident, o propagandă din cele mai bune pentru împrietinirea oamenilor cu ideea ecumenicității, ajunsă în aceste biserici — cum atât de bine se spune — o »pură abstracțiune«. Și dacă se va dovedi, cu timpul, definitiv, că »actua« organizare nu poate garanta bisericii răsăritene păstrarea caracterului ei ecumenic, și dacă aceasta nu se va putea înlocui — fiindcă-i absurd — cu

»organismul central« al unui »sinod permanent« cu putere ecumenică, prin care ortodoxia să câștige »acea siguranță și autoritate de care se bucură biserica Romei«, avem bune nădejdi că tot se va înțelege, în cele din urmă, că mântuirea din chaosul tot mai accentuat și tot mai distrămător al autocefalismului atât de puțin ecumenic, nu poate veni decât în cadrele bisericii romane, care singură a păstrat cu fidelitate »autoritatea centrală« pusă de Domnul la temelie bisericii sale.

T. Nășud. Este în adevăr cât se poate de trist ceea ce ne scrieți despre parohia frunțasă din apropiere, unde cei 3 preoți, în loc de a căuta să se întovărășească pentru tot ce poate să înlăture ruinele morale pricinuite de războiu, se ceartă între sine și se subsapă împrumutat provocând procese și anchete atât de supărătoare. Căzul ni-s'a relatat și din altă parte, arătându-ni-se, deodată și purtarea frumoasă a credincioșilor de acolo, cari se nizuiesc din toate puterile să facă o pace între părinții lor sufletești. Este gestul duos al copiilor, cari se întrepun pentru potolirea patimilor din sufletul celor ce le-au dat viață, și ale căror rugăciuni reușesc, nu odată, să coboare asupra lor mila Domnului, de care personal sunt atât de nevednici. Să sperăm deci, că și rugăciunile cerșite de bunii credincioși mai bătrâni ai comunei dela »popii vestiți« de aiurea și — cum auzim — chiar dela »popii cei mari« dela Gherla, va reduce în sinul familiilor preoțești de acolo pacea și înțelegerea absolut indispensabilă pentru o bună viață religioasă a comunei.

A. Gherla. Informațiile ce ne-ați dat asupra motivelor cari au determinat pe strașnicul patriot R. să simtă nevoia unificării sufletești și pe terenul religios, chiar în momentul când nu i-a succedat nici a doua încercare de a-și trece acolo anume examene, este pentru noi deplin concludentă. Găsim însă, că față de tupeul acestui domn de a-și îmbrăca apostazia în haina tricoloră a unor nevoi sufletești de iltă natură, s'ar impune — pentru orientarea marelui public — o demascare oficială a adevăratelor »nevoi«, cari-au determinat la pasul blestemat pe care l-a făcut.

Chităm abonamentul pe 1930: P. Hunedoara. — P. Aiud. — P. Cluj. — Oficiul parohial. Șibot. — Oficiul parohial. Gherța mare. — Oficiul parohial. Cicău. — P. Gherla. — Oficiul parohial. Izgar. — Oficiul parohial. Poiana Ilvei. — Oficiul parohial. Sătmăntura.

Dr. P. Luduș. Am primit suma trimisă. Pentru completarea abonamentului pe anul curent, mai trimiteți încă 45 Lei.

P. Dindeleag. Chităm primirea sumei de 400 Lei, abonament pe 1928 și 1929.

Oficiul parohial. Șienț. Confirmăm primirea abonamentului pe anul 1929.

Mitropolia română unită — Blaj

Nr. 2948 — 1930

Concurs

Pentru dare în întreprindere a **construcției Palatului Cultural din Blaj**, precum și pentru demolarea a două (2) case capitulare, pe terenul cărora se va construi Palatul Cultural, se va face licitație publică, cu oferte închise, în ziua de **26 Maiu 1930, la orele 15**, în biroul Administrației centrale capitulare din Blaj.

Licitația se face pe serii de prețuri unitare.

Caietele de sarcini, planurile și piesele contractului, necesare pentru întocmirea seriei de prețuri, se pot consulta, între orele 9—12 și 15—18 ale zilelor de lucru, la susnumita Administrație centrală capitulară, de unde se pot obține formularele necesare pentru oferte. Aceste formulare sunt obligatorii; tot asemenea și condițiunile speciale.

Pe ofertanți li obligăm, ca, în condițiuni egale, să dea prefeință meseriașilor și lucrătorilor din Blaj.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 7 Maiu 1930.

Iosif Hossu

Vicar general arhiepiscopesc

Croitoria M. Radu

ALBA-IULIA

Strada Regimentul 5 Vânători 16

— Dd. preoți și învățători au reducere la prețuri, cari și altfel sunt cele mai convenabile.

A apărut:

„Lăudați pe Domnul“

Cea mai nouă **Carte de rugăciuni**, care cuprinde variat toa'e cele necesare pentru trebuințele sufletești ale elevilor și credincioșilor, pusă la tipar cu aprobarea și binecuvântarea Excelenței Sale Domnului

Dr. Valeriu Traian Frențiu

Arhiepiscop român unit de Oradea

CUPRINSUL: Rugăciuni de dimineața, de seară; Utrenia; Troparele învierii, a sărbătorilor; Catavasiile; Sf. Liturghie; Rugăciune pentru pacea bisericii; Adorarea lui Isus în sf. Euharistie; Sf. Pocăință; Sf. Cuminecătură; Paraclisul; Din Dupăcinarul cel mare; Vecernia; Cununia; Rugăciuni diverse; Cântări la înmormântare; Rozarul.

Prețul: 1 exemplar, format mic, de buzunar, legat în pânză la editor: 40 lei + porto (în librărie: 50 lei + porto) cu legătură de lux, în piele sau mătăasă: la editor 140 lei + porto (în librărie 160 lei + porto).

Se poate avea dela editor: **Cornel Dă-răbanth**, protopop on., paroh în Arded, jud. Satu-Mare și dela **toate Librăriile.**

3—3

Cucernici părinți!

Firma noastră V'a trimis o circulară privitoare la răspândirea renumitelor coase și cuți (piatră de coasă) „Sfânta Treime“, a căror calitate universală e recunoscută și favorizată.

Nu aruncați aceste circulare!

Ajutați și sfâșiați poporul, că în schimb banilor săi să aibă coasă și piatră, cu care va putea lucra ușor și bine. În timpul repauselor sărbătorești adunați lumea și dați instrucțiuni cum trebuie comandate aceste bune unelte. Completați foile de comandă, trimițându-le pe adresa noastră, ca noi, la rândul nostru, pe lângă deplină răspundere, să putem trimite și pietrele, purtând una fiecare bucată numele celui ce le-a comandat.

Nol turnăm vin curat în pahar! Responsabilitatea o înțelegem în așa formă, că fiecare coasă, ori piatră, care din orice motiv nu ar fi potrivită, va fi înlocuită imediat și fără orice spese.

Comanda nu costă parale! Și aceasta din motivul, că cheltuelile de transport le suportăm noi, iar dacă s'ar întâmpla, că vre-una din coase sau pietre ar trebui schimbată, restituim spesele poștale.

Coasele „Sfânta Treime“ se pregătesc din cel mai fin oțel de aramă marcă „Steyer“ în Stirlia (Austria), iar pietrele se exploatează în Franța.

La comenzi de 10 bucăți coase se vor trimite 11 bucăți, rambursându-se însă numai prețul celor 10 bucăți comandate. Asemenea și la pietre.

Dacă ați pierdut foaia de comandă, adresați-Vă, fără nici o jenă, firmei noastre prin o cartă poștală, cerând alta.

Dacă doriți mostră, trimitem coasă ori piatră și câte una din fiecare.

Depozitul de coase Orașul Nou Județul Satu-Mare

1—?

La îmbăierea copilului să întrebuițați săpunul HÖFER